

แบบสรุปการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้วยระบบลีน (Lean Management)
ภาควิชาเคมีวิทยา

1. ชื่อเรื่องกิจกรรม/โครงการ ปรับปรุงคลังข้อสอบ

2. หลักการและเหตุผล

การบริหารแบบลีนเป็นการบริหารงานที่สนับสนุนการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ หรือ กระบวนการ ซึ่งจะมีการพัฒนาที่ดีขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานแบบลีนจะใช้วิธีที่กำจัดการสูญเสียด้านเวลา พลังงาน หรือเงิน ซึ่งจะเริ่มจากการวิเคราะห์กระบวนการและพิจารณาลดขั้นตอนที่ไม่ทำให้เพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการ หลักการบริหารแบบลีนมาจากการกระบวนการอุตสาหกรรมในญี่ปุ่น มี 4 ขั้นตอน หลัก คือ

1. กำหนดคุณค่าของผลิตภัณฑ์-บริการจากมุมมองของผู้ใช้
2. มองหาขั้นตอนที่ไม่เกิดขึ้นให้เกิดมูลค่าเพิ่ม
3. ทำให้กระบวนการลดสิ้น
4. ทำขั้นตอนที่ 1 ถึง 3 จนกระทั่งมีการกำจัด waste ได้ทั้งหมด

จากการทำงานด้วยระบบลีนในโครงการคลังข้อสอบที่ผ่านมา ทำให้ภาควิชามีระบบการจัดเก็บคลังข้อสอบที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ซึ่งช่วยประหยัดเวลาในการออกข้อสอบของอาจารย์มากขึ้น สามารถเลือกข้อสอบในคลังมาปรับใช้ใหม่ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ซึ่งเป็นการบริหารงานแบบลีน มาใช้ แต่อย่างไรก็ตามข้อสอบที่อยู่ในคลังนั้นมีทั้งข้อสอบที่ดีที่ควรเก็บไว้ ข้อสอบที่ควรปรับปรุง ข้อสอบที่ควรตัดทิ้ง จึงมีการคิดและพัฒนาต่อยอดขึ้นไปโดยการคัดแยกข้อสอบที่มีในคลัง เพื่อให้มีเฉพาะคลังข้อสอบที่ดีมีคุณภาพเท่านั้น อีกทั้งยังทำให้มีมาตรฐานสำหรับข้อสอบที่ได้เลือกมาใช้ในการสอบประมวลความรู้ นิสิต เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการทำงานมากขึ้นจากการสร้างระบบข้อมูลที่มีมาตรฐาน และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

3. วัตถุประสงค์

1. ลดเวลาการออกข้อสอบ
2. ลดเวลาในการคัดเลือกข้อสอบ
3. เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ดีมีคุณภาพ

4. ทีมดำเนินการ/สมาชิกกลุ่ม

1. รศ.ดร.สุวนันพิทยกุล
2. อ.ดร.ปภาณี สมาริวัฒน์
3. ผศ.ดร.ยามาระตี จัยสิน
4. น.ส.ลักษณวดี แฝ่จินดา�ุข
5. น.ส.สุมินตรา ศรีรัตน์

5. วิเคราะห์ WASTE

การดำเนินการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการลดความสูญเปล่า (Wastes : DOWNTIME) ข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

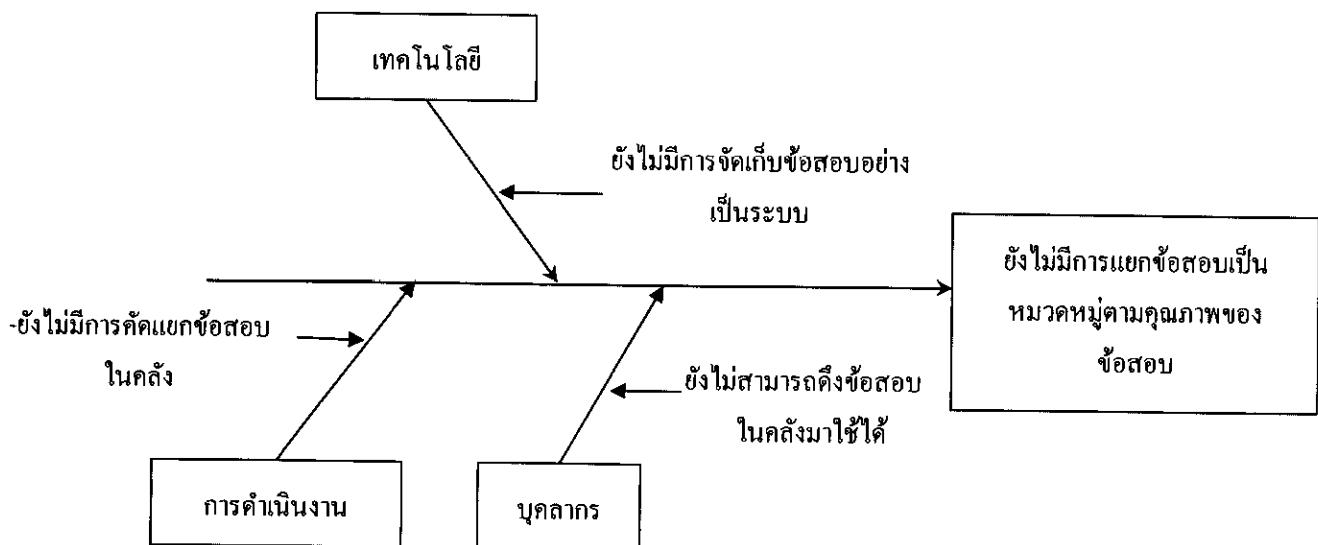
1. Defect & rework: ความสูญเปล่าจากงานเสีย/งานที่ต้องแก้ไข
2. Over production: ความสูญเปล่าจากการผลิตมากเกินความต้องการ
3. Waiting: ความสูญเปล่าจากการรออยู่หรือความล่าช้า
4. Non-utilized Talent, Ideas, creative: ความสูญเปล่าจากความคิดสร้างสรรค์ของทีมงานที่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์/ใช้คนไม่ถูกกับงาน
5. Transportation: ความสูญเปล่าจากการขนส่งหรือขนย้ายบ่อยๆ
6. Inventory: ความสูญเปล่าจากพัสดุคงคลัง/สินค้าคงคลังมากเกินไป
7. Motion/Movement: ความสูญเปล่าจากการเคลื่อนไหวที่ไม่จำเป็นของผู้ที่ปฏิบัติ หรือเคลื่อนที่โดยเปล่าประโยชน์
8. Excessive Processing: ความสูญเปล่าจากการกระบวนการทำงานที่ซับซ้อนหรือมากเกินไป

WASTE (Downtime)	สภาพปัญหา/ปัญหาที่เกิด	การแก้ไขปรับปรุงเพื่อลด wastes
Defect & rework: ความสูญเปล่าจากงานเสีย/งานที่ต้องแก้ไข	การเลือกข้อสอบที่ควรปรับปรุง หรือการตัดทิ้งในคลังมาใช้	ทำคลังข้อสอบที่มีดัชนีการแบ่งหมวดหมู่อย่างชัดเจนตามหัวข้อตั้งนี้คือ <ul style="list-style-type: none"> - ข้อสอบที่ดีที่ควรเก็บไว้ - ข้อสอบที่ควรปรับปรุง - ข้อสอบที่ควรตัดทิ้ง
Over production: ความสูญเปล่าจากการผลิตมากเกินความต้องการ	ข้อสอบในคลังที่มากเกินไป ไม่ทราบจำนวนข้อสอบที่ดีมีคุณภาพ	ทำคลังข้อสอบที่มีดัชนีการแบ่งหมวดหมู่อย่างชัดเจนตามหัวข้อตั้งนี้คือ <ul style="list-style-type: none"> - ข้อสอบที่ดีที่ควรเก็บไว้ - ข้อสอบที่ควรปรับปรุง - ข้อสอบที่ควรตัดทิ้ง และลดจำนวนข้อสอบที่ควรปรับปรุงและตัดทิ้ง

WASTE (Downtime)	สภาพปัญหา/ปัญหาที่เกิด	การแก้ไขปรับปรุงเพื่อลด wastes
Waiting: ความสูญเปล่าจากการรอคิวยหรือความล่าช้า	ได้ข้อสอบช้า และผ่านมุ่ง臣ตอนการพิจารณาข้อสอบที่ใช้เวลานาน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อสอบได้ทันทีในกรณีที่ต้องการใช้อย่างเร่งด่วน	จัดเก็บเฉพาะข้อสอบที่มีคุณภาพและสามารถดึงมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
Excessive Processing: ความสูญเปล่าจากการกระบวนการทำงานที่ซับซ้อนหรือมากเกินไป	การออกข้อสอบใหม่ที่ไม่ได้มาตรฐาน	ปรับปรุงข้อสอบโดยการเลือกจากคลังข้อสอบที่ควรปรับปรุงและตัดทิ้งนำมาปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันและใช้ทดสอบบันสิต

หมายเหตุ : เดิมเฉพาะหัวข้อที่วิเคราะห์ว่าเป็นความสูญเปล่าของกระบวนการ

6. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยใช้แผนภูมิก้างปลา (Fish bone diagram)

7. การแก้ปัญหาและนำเสนอไปปฏิบัติ (นำสาเหตุของปัญหาที่วิเคราะห์ได้มาหารือแก้ปัญหา

ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	วันที่		ผลลัพธ์
				เริ่ม	สิ้นสุด	
เทคโนโลยี	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อสอบอย่างเป็นระบบ	คัดแยกข้อสอบในคลังข้อสอบตามคุณภาพข้อสอบดังนี้ -ข้อสอบที่ดีที่ควรเก็บไว้ -ข้อสอบที่ควรปรับปรุง -ข้อสอบที่ควรตัดทิ้ง	อาจารย์ภาควิชา เกสัชวิทยา	กพ.63	กค.63	จัดเก็บไฟล์ได้เป็นระบบเบียบและสะดวกต่อการค้นหากำขึ้น
การดำเนินงาน	ยังไม่มีการคัดแยกข้อสอบในคลัง	-คัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ -นำข้อสอบที่ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้งมาปรับเปลี่ยนใหม่เพื่อให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น	อาจารย์ภาควิชา เกสัชวิทยา	กพ.63	กค.63	- ลดปัญหาการออกข้อสอบที่ไม่ได้มาตรฐาน - เพิ่มข้อสอบที่มีมาตรฐานในคลังข้อสอบ
บุคลากร	ยังไม่สามารถดึงข้อสอบในคลังมาใช้ได้	นำข้อสอบที่ไม่ได้คุณภาพในคลังข้อสอบมาปรับปรุงใหม่	อาจารย์ภาควิชา เกสัชวิทยา	กพ.63	กค.63	ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพมากขึ้น

8. เปรียบเทียบก่อนและหลังการปรับปรุง/แก้ไข

- ตัวอย่างรูปแบบแสดงผังกระบวนการ
สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมหรือตามบริบทของงาน-

(แบบที่ 1)

ก่อนดำเนินการ (Pre-Lean)

ลำดับ	งาน	เวลา (นาที)

หลังดำเนินการ (Post-Lean)

ลำดับ	งาน	เวลา (นาที)

(แบบที่ 2)

ขั้นตอนตอนเดิม	ขั้นตอนใหม่	ผลลัพธ์
ข้อสอบในคลังไม่ได้จำแนกตามคุณภาพ	มีการจัดเก็บข้อสอบที่มีการจำแนกตามคุณภาพ	ได้คลังข้อสอบมีคุณภาพ

9. ผลลัพธ์การดำเนินการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมายตัวชี้วัด	ผลลัพธ์ (เพิ่มขึ้น/ลดลง)
มีการจัดเก็บข้อสอบที่มีการจำแนกตามคุณภาพ	มีต้นน้ำการจำแนกข้อสอบที่อยู่ในคลัง ดังนี้ - ข้อสอบที่ดีที่การเก็บไว้ - ข้อสอบที่ควรปรับปรุง - ข้อสอบที่ควรตัดทิ้ง	มีข้อสอบที่ดีที่ควรเก็บไว้เพิ่มขึ้น
นำข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพในคลังข้อสอบมาปรับปรุง	จากผลวิเคราะห์ข้อสอบ	ได้ข้อสอบที่ดีควรเก็บไว้เพิ่มขึ้น

10. สิ่งที่ได้รับจากการดำเนินการ

มีข้อสอบที่ดีที่ควรเก็บไว้ เพิ่มขึ้น

11. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ใช้เวลานานในการดำเนินการ ตั้งแต่การคัดแยกข้อสอบปรับปรุงข้อสอบให้ได้มาตรฐาน และการนำมาใช้สอบนิสิต

12. ข้อเสนอแนะ/ขยายผล

1. อย่างให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านคลังข้อสอบในการให้คำปรึกษา
2. ขยายผลไปสู่การเรียนการสอนของทุกรายวิชาที่ภาควิชาฯ รับผิดชอบ

13. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

ลงชื่อ

(รศ.ดร.สุวนันพิทยกุล)

หัวหน้าภาควิชาเคมีวิทยา

P	D	C	A
<ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ปัญหา: ข้อสอบ paramed ที่มีอยู่ในคลังยังไม่ได้รับการคัดแยกข้อสอบตามหมวดหมู่ และยังไม่ใช่ข้อสอบที่มีคุณภาพทั้งหมด กำหนดเป้าหมายของโครงการ: <ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์จำนวนข้อสอบทั้งหมดที่มี และเตรียมทำการคัดแยกข้อสอบที่มีคุณภาพ วางแผนการพัฒนาและปรับปรุงข้อสอบเดิมที่มีอยู่ในคลังที่ยังไม่ได้คุณภาพ วางแผนการนำข้อสอบที่ปรับปรุงไปพัฒนาใช้เพื่อประเมินผลการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> ทำการคัดแยกข้อสอบที่จำแนกดี เป็นกลุ่มๆ เก็บไว้ในคลังข้อสอบของรายวิชา กส203 เกษชวิทยาสำหรับพยาบาล สามารถทำข้อสอบโดยแยกคุณภาพนั้นได้จำนวนดังนี้ คือ <ul style="list-style-type: none"> ปี 2559 ข้อสอบทั้งหมด 204 ข้อ มีข้อสอบที่ดี 171 ข้อ มีข้อสอบที่ไม่ดี 33 ข้อ ปี 2560 ข้อสอบทั้งหมด 203 ข้อ มีข้อสอบที่ดี 169 ข้อ มีข้อสอบที่ไม่ดี 34 ข้อ ปี 2561 ข้อสอบทั้งหมด 206 ข้อ มีข้อสอบที่ดี 172 ข้อ มีข้อสอบที่ไม่ดี 34 ข้อ พัฒนาคลังข้อสอบให้มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อจัดทำระบบคลังข้อสอบที่มีคุณภาพของปี 2564 โดยนำข้อสอบที่ควรตัดทิ้งจากคลัง ในปี 2561 มาปรับปรุงทั้งหมดจำนวน 34 ข้อ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนอาจารย์ที่น้อยลง จึงเลือกปรับปรุงข้อสอบในคลังเฉพาะปี 2561 	<ul style="list-style-type: none"> ได้ทำการคัดแยกข้อสอบ ที่ได้แยกคุณภาพของข้อสอบทั้งหมดในปีการศึกษา 2561 มีข้อสอบจำนวนทั้งหมด 206 ข้อ ข้อสอบที่ดี จำนวน 172 คิดเป็น 83.50 % ข้อสอบที่ควรตัดทิ้ง 34 ข้อ คิดเป็น 16.50% นำข้อสอบที่มีได้คุณภาพจาก ปี 2561 ซึ่งเป็นข้อสอบที่ควรตัดทิ้งที่ได้ผลมาจากการพัฒนาข้อสอบ มาพัฒนาและปรับปรุงใหม่เพื่อใช้ทดสอบนิสิตพยาบาล ในปีการศึกษา 2564 พัฒนาคลังข้อสอบให้มีคุณภาพมากขึ้น ประชุมเพื่อติดตามผลหลังจากดำเนินการ ตรวจสอบวัดผลการจัดทำข้อสอบ มีการพัฒนาและปรับข้อสอบใหม่ และนำมาใช้ทดสอบนิสิตอีกรอบ จำนวนข้อสอบที่ดีมีคุณภาพ กว่า % และมีจำนวนมากกว่าปี 2561 คิดเป็น กว่า % โดยทำการเปรียบเทียบผลการประเมินข้อสอบ 	

P	D	C	A
	<ul style="list-style-type: none">จำนวนข้อสอบที่ได้รับการพัฒนา ที่ นำมาจากคลังข้อสอบที่ควรปรับปรุง จำนวน 34 ข้อ คิดเป็น 16.5 % จาก ข้อสอบทั้งหมดในคลัง (2561)		